

МУЛЬТИПЛІКАЦІЙНІ ЕФЕКТИ ВІДНОВЛЕННЯ ЕНЕРГЕТИЧНИХ ОБ'ЄКТІВ ХАРКІВЩИНИ ЯК ДРАЙВЕР ПОВОЄННОГО РОЗВИТКУ

І. А. ОСТРОВСЬКИЙ, к.е.н., доц.

М. Р. НЕФЬОДОВ, здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,

Харківський національний університет міського

господарства імені О. М. Бекетова

Повоєнне відновлення економіки України має спиратися на відновлення потужного енергетичного потенціалу нашої держави. Йдеться і про об'єкти генерації та розподілу енергії, підприємства енергомашинобудування та електротехнічної промисловості Харківщини.

Будь-який проект в енергетичному секторі економіки залишається інвестиційним. Але його результати варто оцінювати не тільки в прямій грошовій віддачі (NPV, IRR тощо), а й у більшому масштабі – у рамках національної економіки та її взаємодії з рештою світу, тобто у зовнішньоекономічній діяльності.

Для оцінювання макроекономічних, зокрема, міжнародних ефектів реалізації енергетичного проекту варто звернути увагу на такі вступні параметри, як ВВП, поточна встановлена потужність у країні, тарифи на електроенергію, податкові ставки, вартість залучення капіталу в країні як потенційної ставки дисконтування при приведенні вартості електроенергії, інвестиційний та кредитний рейтинги країни, стан промисловості та окремих галузей, рівень вищої та середньої освіти населення та ін.

Оскільки такі проекти реалізуються за участю держави, капітальні витрати будуть драйвером зростання державних витрат як компонента ВВП. Потенційне субсидування відновлення або побудови, а потім субсидування тарифів на енергію після введення об'єкту в експлуатацію також здійснюватиметься переважно за рахунок державних витрат.

Уже на етапі відновлення або будівництва капітальні витрати будуть кратно збільшувати ВВП через дію мультиплікатора витрат. Також, якщо будівництво буде локалізовано якоюсь мірою, виторг місцевої промисловості (зокрема, пов'язаної з будівельною галуззю) зростатиме.

Після відновлення або введення нового об'єкту в експлуатацію збільшиться сукупна встановлена потужність у країні, тим самим закриваючи потреби населення і бізнесу, а також підвищуючи інвестиційну привабливість, бо із збільшенням встановленої потужності створюються можливості для появи нових підприємств, у тому числі енергоємних промислових.

Розширення виробництва місцевих підприємств створюють нові робочі місця у галузях і безпосередньо на об'єктах генерації, в енергозбутових компаніях і в нових створених підприємствах.

Усі ці індикатори сприяють зростанню податкових доходів держави за рахунок податків на прибуток підприємств, збутових компаній, податків, що стягуються з працівників і роботодавців на нових створених робочих місцях, податку на додану вартість та інших. У разі експорту електроенергії або

супутнього обладнання результат буде аналогічний: доходи держави зростуть, як експортні, так і податкові.

Крім оцінених показників, збільшення встановленої потужності стане драйвером розвитку місцевого виробництва. Крім залучення місцевої промисловості та нарощування грошових потоків у ній, доступна електроенергія підвищує інвестиційну привабливість регіону і держави. Створення особливої економічної зони з пільговими податковими режимами підсилює можливість для розміщення там нових підприємств як вторинного, так і третинного секторів. Таким чином, важливий компонент ВВП – інвестиції, зростатимуть, а тому інвестиційні проєкти будуть реалізовуватися, провокуючи ще більше економічне зростання

Серед інших соціально-економічних ефектів можна виокремити розвиток науки і технологій, що безпосередньо впливає на науково-технічний потенціал усієї національної економіки. Не менш важливим результатом буде підвищення енергетичної безпеки держави за рахунок зниження залежності від вуглеводнів, ціни на які волатильні, особливо в поточних умовах політичної та економічної невизначеності. Згідно з теорією довгострокових циклів Кондратьєва, саме накопичений НТП буде базою для забезпечення розвитку економіки на фазах поживавлення і чистого зростання, оскільки інвестиції спрямовуватимуться не в технологічну гілку НТП, а в конструкторську.

Формування організаційної структури для координації розробки і виробництва енергетичного устаткування для ефективно працюючого енергомашинобудівного сектора із залученням профільних науково-дослідних установ та закладів вищої освіти посилюватиме науково-технічний та інноваційний розвиток економіки країни. Це забезпечить більш ефективне використання наявних кадрових, матеріальних і фінансових ресурсів при створенні енергетичного обладнання нового покоління та дасть змогу наростити експортний потенціал шляхом збільшення в ньому частки наукомісткої високотехнологічної продукції.

Крім того, сегмент кабельно-дротової продукції може ефективно виконувати європейські вимоги щодо "зеленого переходу", забезпечуючи, наприклад, потребу в пилогазоочисному обладнанні.

РЕЦИКЛІНГ ЯК ІМПЕРАТИВ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

В. С. РАДІОНОВ, аспірант кафедри менеджменту і публічного адміністрування
*Харківський національний університет міського
господарства імені О. М. Бекетова*

Сьогодні, в багатьох відносинах, акцент зсунутий в бік відмови від «зеленої повестки» та альтернативної енергетики через неспроможність існуючих технологічних рішень замінити традиційні вуглеводневі джерела енергії. Безумовно, з точки зору впливу на екологію, використання вуглеводнів як джерел енергії є переважаючим, але в той же час генерація відходів у